

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor dopravy a silničního hospodářství
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j. KUOK 79755/2024

V Olomouci dne 30. 7. 2024

Sp. zn. KÚOK/73448/2024/ODSH-SH/7267

Oprávněná úřední osoba k podepisování: Mgr. František Pěruška

Oprávněná úřední osoba k vyřízení: Mgr. Soňa Čechová

Tel: 585 508 596

E-mail: s.cechova@olkraj.cz

Počet listů: 6

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

ROZHODNUTÍ
doručované veřejnou vyhláškou

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „**krajský úřad**“), jako věcně příslušný odvolací orgán podle ust. § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 40 odst. 3 písm. e) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pozemních komunikacích**“), přezkoumal na základě odvolání Správy železnic, státní organizace, IČ 70994234, se sídlem Dlážďená 1003/7, 110 00 Praha 1, Oblastní ředitelství Ostrava, Muglinovská 1038/5, 702 00 Ostrava (dále jen „**odvolatel**“) rozhodnutí Městského úřadu Litovel, Odboru dopravy, nám. Přemysla Otakara 777/2, 784 01 Litovel, č. j. LIT 9296/2024, sp. zn. DOP 147/2024 MSe ze dne 29. 4. 2024, kterým byla zamítnuta žádost odvolatele zn. 9700/2024/-SŽ-OŘ OVA-ST OLC ze dne 28. 2. 2024 o zrušení železničního přejezdu P6678, na účelové komunikaci, evidenční km 7,759 na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo), v katastrálním území Cholína a žádost odvolatele zn. 9699/2024/-SŽ-OŘ OVA-ST OLC ze dne 28. 2. 2024 o zrušení železničního přejezdu P6677, na účelové komunikaci, evidenční km 7,7461 na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo), v katastrálním území Cholína, a rozhodl takto:

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se rozhodnutí Městského úřadu Litovel, Odboru dopravy, nám. Přemysla Otakara 777/2, 784 01 Litovel, č. j. LIT 9296/2024, sp. zn. DOP 147/2024 MSe ze dne 29. 4. 2024

r u š í

a věc se

v r a c í

k novému projednání Městskému úřadu Litovel, Odboru dopravy, nám. Přemysla Otakara 777/2, 784 01 Litovel, jako orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.

Účastníci řízení podle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu:

1. Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážďená 1003/7, 110 00 Praha 1, Oblastní ředitelství Ostrava, Muglinovská 1038/5, 702 00 Ostrava
2. Obec Cholína, IČO 00299006, Cholína 52, 783 22 Cholína
3. Česká republika, Státní pozemkový úřad, IČO 01312774, Husinecká 1024/11a, Žižkov, 130 00 Praha

O d ů v o d n ě n í

Krajský úřad zjistil z předloženého spisového materiálu vedeného Městským úřadem Litovel, Odborem dopravy, nám. Přemysla Otakara 777/2, 784 01 Litovel (dále jen „**městský úřad**“), následující rozhodné skutečnosti:

Městský úřad obdržel dne 29. 2. 2024 žádost odvolatele zn. 9700/2024/-SŽ-OŘ OVA-ST OLC ze dne 28. 2. 2024 o zrušení železničního přejezdu P6678, na účelové komunikaci, evidenční km 7,759 na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo), v k. ú. Cholína zaevidovanou pod č. j. LIT 5238/2024 a žádost odvolatele zn. 9699/2024/-SŽ-OŘ OVA-ST OLC ze dne 28. 2. 2024 o zrušení železničního přejezdu P6677, na účelové komunikaci, evidenční km 7,7461 na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo), v k. ú. Cholína zaevidovanou pod č. j. LIT 5234/2024. Odvolatel ve svých žádostech uvedl, že zrušení vybraných železničních přejezdů navrhuje v rámci zvyšování bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. V obou případech se jedná o železniční přejezdy zabezpečené dopravními značkami A32a „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ vlevo i vpravo trati. Podání žádostí odvolatel dále zdůvodnil skutečností, že dopravní obslužnost přilehlých pozemků dostatečně zabezpečuje jiný vhodný přejezd a doplnil, že k přístupu k nemovitostem, k němuž je využívána pozemní komunikace je možné využít jinou vhodnou trasu, která není delší než 5 km a nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení. Objízdná trasa má v obou případech vést přes přejezd P6676, evidenční km 7,196, který je zabezpečen dopravními značkami A32a „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“.

Písemností ze dne 4. 3. 2024, č. j. LIT 5290/2024 městský úřad v souladu s ust. § 47 odst. 1 správního řádu oznámil účastníkům řízení a dotčeným správním úřadům zahájení řízení o předmětných žádostech odvolatele a současně jim stanovil lhůtu k uplatnění návrhů, podání návrhů důkazů, resp. k uplatnění svých stanovisek. Zmíněné oznámení doručoval městský úřad i veřejnou vyhláškou, když oznámení vyvěsil na úřední desce městského úřadu (vyvěšeno dne 7. 3. 2024).

Dne 11. 3. 2024 obdržel městský úřad stanovisko Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Olomouc, dopravního inspektorátu, tř. Kosmonautů 10, 771 36 Olomouc (dále je „**Policie ČR**“) č. j. KRPM-35619-2/ČJ-2024-140506, ve kterém tento dotčený orgán uvedl, že ve smyslu ust. § 37a odst. 3 písm. a) zákona o pozemních komunikacích se zrušením shora uvedených železničních přejezdů souhlasí a nemá námitek. Souhlasné závazné stanovisko pro účely řízení o zrušení železničního přejezdu P6677 v km 7,461 a P6678 v km 7,759 na trati Litovel - Senice na Hané, obdržel městský úřad i od Drážního úřadu, Nerudova 1, Olomouc, sekce provozní, regionálního odboru Olomouc (dále jen „**Drážní úřad**“) č. j. DUCR-16642/24/Sj ze dne 28. 3. 2024. Stanovisko drážního správního úřadu bylo s odkazem na ust. § 37a odst. 3 písm. b) zákona o pozemních komunikacích vydáno k posouzení stupně zabezpečení přejezdu, má-li trasa podle odstavce 1 citovaného zákonného ustanovení vést přes přejezd. Drážní úřad ve svém stanovisku uvedl, že chrání prioritně lidské zdraví a životy tím, že chrání dráhu před možným ohrožením. Doplnil, že zrušení navrhovaných přejezdů přispěje ke zvýšení bezpečnosti provozu dráhy a drážní dopravy, protože omezením počtu úrovnňových křížení jsou eliminovány potenciální zdroje ohrožení dráhy a provozu na ní.

V návaznosti na oznámení zahájení řízení o zrušení navrhovaných přejezdů obdržel městský úřad sdělení Zemědělského družstva Senice na Hané, IČO 00147648, se sídlem Vodní 214, 783 45 Senice na Hané sp. zn. DOP 147/2024 MSe ze 18. 3. 2024, které jako nájemce pozemků v k. ú. Cholína uvedlo, že k jejich zpřístupnění jsou rušené železniční přejezdy nezbytné. Jmenované družstvo proto se zrušením navrhovaných přejezdů nesouhlasí, neboť dle jeho slov mají být nezbytné k řádnému obdělávání pozemků, které

družstvo v k. ú. Cholína užívá. Družstvo dále uvedlo, že navržené objízdné trasy jsou k obdělávání pozemků naprosto nevyhovující, mají vést částečně po nezpevněných polních cestách a dále centrem obce Cholína, což by podle jeho slov jistě vedlo ke zvýšení dopravního zatížení obce Cholína. Ve stejném duchu se ke zrušení přejezdů vyjádřilo i Zemědělské družstvo Unčovice, IČO 00147630, se sídlem Unčovice 53, 784 01 Litovel. Ve svém dopise ze 21. 3. 2024 uvedlo, že důvodem jeho nesouhlasu je značné ztížení přístupu k pozemkům ve vlastnictví a užívání tohoto družstva a rovněž poukázalo na nevhodnost objízdných tras. Obsahově totožné podání obdržel městský úřad i od soukromého zemědělce [REDAKCE] ze dne 22. 3. 2024.

Naopak obec Cholína se záměrem odvolatele zrušit navrhované přejezdy souhlasila. Ve svém dopise ze dne 20. 3. 2024 uvedla, že v současné době řeší projektovou dokumentaci a nezbytná povolení pro plánovanou výstavbu cyklostezky Cholína - Dubčany. Doplnila, že zrušením dvou železničních přejezdů (P6677 a P6678) se bezpečnost provozu v dané lokalitě (na cyklostezce) zvýší.

Městský úřad písemností ze dne 9. 4. 2024, č. j. LIT 7974/2024, oznámil účastníkům řízení ukončení shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí a dal jim možnost seznámit se s těmito podklady před vydáním rozhodnutí ve věci. Uvedenou písemnost doručoval do datové schránky odvolatele, obce Cholína, Drážního úřadu a Policie ČR. Z jakého důvodu tuto písemnost nedoručoval i shora uvedených vlastníkům, resp. nájemcům pozemků, kteří se návrhem na zrušení přejezdů cítili být dotčeni ve svých právech, není zřejmé. Uvedené sdělení městský úřad vyvěsil i na svou úřední desku (vyvěšeno dne 15. 4. 2024).

Po uplynutí lhůty k seznámení se s podklady vydal městský úřad rozhodnutí ze dne 29. 4. 2024, č. j. LIT 9296/2024, sp. zn. DOP 147/2024 Mse, ve kterém uvedl, že podle ust. § 37 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích se zrušení úrovněvého železničního přejezdu P6677, v km 7,7461 a zrušení železničního přejezdu P6678, oba na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo) v k. ú. Cholína zamítá. Z rozdělovníku je patrné, že toto meritorní rozhodnutí bylo doručováno odvolateli, obci Cholína jako vlastníku dotčených veřejně přístupných účelových komunikací, dotčeným správním úřadům tj. Policii ČR a Drážnímu úřadu a dále i třem shora uvedeným zemědělským subjektům hospodařícím na přilehlých polnostech. Oproti přechozím písemnostem, nebylo rozhodnutí ve věci doručováno veřejnou vyhláškou, aniž by rozhodnutí obsahovalo zdůvodnění, proč se tak stalo.

Proti výše uvedenému rozhodnutí městského úřadu podal odvolatel dne 7. 5. 2024 odvolání (zaevidováno pod č. j. LIT 10311/2024), kterým předmětné rozhodnutí napadnul v celém rozsahu. Odvolatel je přesvědčen, že uvedené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy a základními zásadami správního práva a je tudíž nezákonné. Dále je podle slov odvolatele toto rozhodnutí věcně nesprávné, neboť městský úřad podle něj zjišťoval i skutečnosti, které s danou věcí nesouvisí a zjištěný skutkový stav tak nesprávně právně posoudil. Odvolatel se dále domnívá, že městský úřad se naopak dostatečným způsobem nevypořádal s odvolatelem tvrzenými důvody svědčícími pro zrušení obou železničních přejezdů, což má svědčit o nepřezkoumatelnosti daného rozhodnutí.

Odvolatel své odvolání odůvodňuje následujícími skutečnostmi. Úvodem zcela správně podotýká, že městský úřad opírá své rozhodnutí o ust. § 37 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích, které se na danou záležitost jakkoli nevztahuje. Odvolatel přidává odkaz na ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích, které vymezuje podmínky pro zrušení železničních přejezdů. Z jazykového výkladu citovaného ustanovení odvolatel vyvozuje, že správní orgán přejezd zrušit musí, jsou-li kumulativně splněny dvě samostatné

podmínky, tedy, pokud k přístupu k nemovitostem, k němuž je využívána pozemní komunikace, je možné využít jinou vhodnou trasu, která a) není delší o více než 5 km a současně b) nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení. Odvolatel podotýká, že stanoviska dotčených orgánů, která si městský úřad vyžádal, byla kladná a vhodnost objízdne trasy jednoznačně potvrdila a současně doplnil, že existence těchto stanovisek je jediným zákonem vyžadovaným předpokladem pro vydání rozhodnutí městského úřadu a nad rámec tohoto ustanovení nelze podmínky pro zrušení železničních přejezdů samovolně rozšiřovat. Odvolatel zastává názor, že existuje-li tedy přístup k nemovitosti z jiné vhodné trasy, která splňuje parametry ust. § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, což podle něj jednoznačně prokázal, s odkazem na kladná stanoviska Policie ČR a Drážního úřadu, nemá městský úřad možnost volné úvahy, nýbrž je povinen rozhodnout tak, že se daný železniční přejezd bez dalšího zrušuje. Doplnil, že ustanovení § 37a zákona o pozemních komunikacích bylo novelou tohoto zákona zavedeno právě z důvodu nedostatečné předchozí právní úpravy, která nestanovila žádné konkrétní podmínky pro vydání rozhodnutí o zrušení přejezdů. Což mělo být důvodem rozdílného přístupu správních orgánů.

Odvolatel dále uvádí, že městský úřad rovněž pochybil, pokud kromě taxativně vymezených účastníků řízení přizval k řízení i jiné osoby, které ust. § 37a odst. 2 zákona o pozemních komunikacích nezná. Má za to, že okruh osob, které jsou účastníky řízení je v tomto ustanovení jasně vymezen (vlastník pozemní komunikace, vlastník dráhy a obec, na jejímž území se rušený přejezd nachází) právě pro vyloučení pochybností ohledně účastenství. Nesprávné vymezení účastníků řízení je podle něj závažnou procesní vadou, která vede jednoznačně k nezákonnosti vydaného rozhodnutí.

Odvolatel také míní, že napadené rozhodnutí městského úřadu je rovněž nepřezkoumatelné, jelikož se městský úřad dostatečně nezabýval důvody uváděnými odvolatelem pro zrušení daných železničních přejezdů, podpořenými jednoznačnými závěry kladných stanovisek dotčených subjektů a naopak hodnotil jiné okolnosti, které striktně vymezené znění zákona nezná. Odvolatel zastává názor, že v tomto případě převládá veřejný zájem na zabezpečení bezpečného přejezdu přes železniční trať, tedy zájem na rušení nebezpečných železničních přejezdů a snížení tak nehodovosti na přejezdech, se zájmem na zefektivnění a modernizaci dráhy, nad soukromým zájmem místních zemědělců, kteří v tomto případě ani nejsou účastníkem řízení. Tímto měl městský úřad jednoznačně porušit další ze základních principů správního práva uvedený v ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

Závěrem svého odvolání odvolatel shrnuje, že pokud měl městský úřad k dispozici kladná závazná stanoviska jak Policie ČR, tak Drážního úřadu i obce Cholína jako účastníka řízení, měl v souladu s ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích vydat rozhodnutí o zrušení navrhovaných železničních přejezdů ev. č. P6677 v km 7,461 a ev. č. P667 a v km 7,759 a nikoli dle své volné úvahy zcela oprávněný návrh odvolatele zamítnout. Na základě uvedených skutečností odvolatel zcela na závěr navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí městského úřadu změněno tak, že zrušení úrovněvého železničního přejezdu ev. č. P6677 v km 7,461 a ev. č. P6678 v km 7,759 oba na trati Litovel (mimo) - Senice na Hané (mimo) v k. ú. Cholína, povoluje.

Stejnopis podaného odvolání zaslal městský úřad k vyjádření jen jedinému účastníku řízení - obci Cholína a jednomu z dotčených úřadů - Policii ČR, přestože ust. § 86 odst. 2 správního řádu vymezuje: „*Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, zašle stejnopis podaného odvolání všem účastníkům, kteří se mohli proti rozhodnutí odvolat, a vyzve je, aby se k němu v přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než 5 dnů, vyjádřili...*“. K vyjádření jim městský úřad stanovil lhůtu 10 dnů od doručení výzvy č. j. LIT 11371/2024

ze dne 27. 5. 2024. Ani výzva k vyjádření se k podanému odvolání nebyla uveřejněna na úřední desce městského úřadu.

Dne 11. 6. 2024 obdržel městský úřad vyjádření obce Cholína, která k odvolání odvolatele ze dne 7. 5. 2024 uvedla, že vzhledem ke změně určitých okolností a vzhledem k uvědomění si souvislostí spojenými se záměrem, mění své vyjádření ve věci tak, že se záměrem odvolatele nesouhlasí, přičemž se zcela ztotožňuje s napadeným rozhodnutím městského úřadu. S ohledem na změnu svého postoje proto navrhuje, aby odvoláním napadené rozhodnutí městského úřadu bylo potvrzeno a odvolání zamítnuto.

Vzhledem ke skutečnosti, že městský úřad zmíněnému odvolání nevyhověl, předal přípisem ze dne 20. 6. 2024 v souladu s ust. § 88 odst. 1 správního řádu spis krajskému úřadu jako odvolacímu orgánu k přezkoumání a rozhodnutí v odvolacím řízení.

Krajský úřad se po obeznámení se spisem nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny formální podmínky umožňující napadené rozhodnutí na základě podaného odvolání přezkoumat. Tedy zda je podané odvolání v souladu s ust. § 83 odst. 1 správního řádu včasné, a zda bylo v souladu s ust. § 81 odst. 1 správního řádu podáno osobou k tomu oprávněnou.

Z předloženého spisového materiálu krajský úřad zjistil, že rozhodnutí městského úřadu bylo odvolateli doručeno prostřednictvím informačního systému datových schránek (ID zásilky MULI2008YH2I) dne 2. 5. 2024. Následující den mu počala běžet lhůta 15 dnů na podání řádného opravného prostředku, jejíž poslední den připadl na pátek dne 17. 5. 2024. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo odvolatelem podáno rovněž skrze informační systém datových schránek dne 7. 5. 2024 (doklad o přijetí podání na městském úřadě však spisový materiál neobsahuje). Odvolání bylo proto podáno včas v zákonem stanovené lhůtě a je současně přípustné, neboť bylo podáno účastníkem řízení.

Přezkoumávání rozhodnutí v odvolacím řízení je upraveno ust. § 81 a následnými správního řádu, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný postup. Z této právní úpravy mj. vyplývá, že účastník řízení může proti rozhodnutí podat odvolání. Odvolání je třeba podat ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a to u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek. Pokud správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, toto sám nezruší nebo nezmění, předá spis k přezkoumání napadeného rozhodnutí odvolacímu správnímu orgánu, kterým je nejblíže nadřízený správní orgán. V případě rozhodnutí orgánu obce je odvolacím správním orgánem příslušný krajský úřad, jak vyplývá z ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon nestanoví jinak.

Jak vyplývá z právní úpravy řádného opravného prostředku, odvolací správní orgán přezkoumává podle ust. § 89 odst. 2 správního řádu soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Pokud jde o věcnou správnost napadeného rozhodnutí, pak činí tento přezkum pouze v rozsahu námitek uvedených v odvolání, nad jejich rámec pak jen tehdy, pokud to vyžaduje veřejný zájem, neboť je povinností správních orgánů, tj. i orgánu odvolacího, ve smyslu ust. § 2 odst. 4 správního řádu dbát na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejnými zájmy chráněnými zvláštními předpisy. Přitom je odvolací správní orgán oprávněn věc posuzovat samostatně, jak po stránce právní, tak i po stránce skutkové, přičemž je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nemůže se tedy omezovat pouze na to, co tvrdí účastníci řízení a rovněž není závislý na zjištění a hodnocení správního orgánu prvního stupně.

Při přezkoumávání řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, je dále

odvolací správní orgán povinen respektovat hledisko procesní ekonomie, tj. nepřihlížet k takovým vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popř. na jeho věcnou správnost. Jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví, změní, popřípadě zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. Neshledá-li odvolací správní orgán v přezkoumávaném rozhodnutí a ani v řízení, jež mu předcházelo, nedostatky takové povahy, že by rozhodnutí bylo nutné považovat za nezákonné nebo nesprávné, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí.

Vzhledem k tomu, že odvolání odvolatele je odvoláním řádným, jak již krajský úřad předdeslal v předcházejících odstavcích, přezkoumal krajský úřad následně odvoláním napadené rozhodnutí a řízení, jež mu předcházelo, dle ust. § 89 odst. 2 správního řádu, přičemž vycházel z příslušného prvoinstančního správního spisu městského úřadu, a zjistil níže uvedené skutečnosti, které byly pro posouzení věci rozhodující.

Podle ust. § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích platí: *„Na žádost vlastníka dráhy nebo pozemní komunikace povolí příslušný silniční správní úřad zrušení přejezdu, pokud k přístupu k nemovitostem, k němuž je využívána pozemní komunikace, je možné využít jinou vhodnou trasu, která a) není delší o více než 5 km a b) nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení.“* Druhý odstavec tohoto zákonného ustanovení pak vymezuje okruh účastníků řízení o zrušení železničního přejezdu, když stanoví: *„Účastníkem řízení o povolení zrušení přejezdu je vlastník pozemní komunikace, vlastník dráhy a obec, na jejímž území se rušený přejezd nachází.“* Třetí odstavec ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích stanovuje: *„Silniční správní úřad si před vydáním rozhodnutí vyžádá závazné stanovisko a) Policie České republiky k posouzení vhodnosti trasy podle odstavce 1, jde-li o zrušení přejezdu na silnici, místní komunikaci nebo veřejně přístupné účelové komunikaci, a b) drážního správního úřadu k posouzení stupně zabezpečení přejezdu, má-li trasa podle odstavce 1 vést přes přejezd.“*

Ustanovení § 37a zákona o pozemních komunikacích nabylo účinnosti ke dni 1. 1. 2021 a přijato bylo zákonodárcem z důvodu omezení libovůle správních úřadů při rozhodování o žádostech o rušení přejezdů. Do přijetí novelizace provedené zákonem č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, upravovalo problematiku rušení přejezdů ust. § 37 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích, které bylo velmi stručné. Toto ustanovení pouze uvádělo, že silniční správní úřad rozhodne o zrušení přejezdu na základě žádosti vlastníka dráhy doplněné o závazné stanovisko příslušného drážního správního úřadu. Před zmíněnou novelou tak měl silniční správní úřad široký prostor pro uvážení, zda vydá rozhodnutí o zrušení přejezdu. Jedinou podmínkou výslovně uvedenou v zákoně bylo doložení závazného stanoviska příslušného drážního úřadu.

S odkazem na shora uvedené byl městský úřad v roli příslušného silničního správního úřadu povinen zkoumat základní kritéria vymezená ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích a jejich naplnění či nenaplnění ve svém rozhodnutí řádně odůvodnit. Prvním obligatorním předpokladem pro zrušení přejezdu je tedy existence jiné vhodné objízdné trasy, jež není delší o více než 5 km. I když odvolatel délku navrhovaných objízdných tras zaznačil do leteckých snímků zachycujících dotčené území, které přiložil ke svým žádostem ze dne 28. 2. 2024, městský úřad se k délce objízdné trasy ve svém rozhodnutí ani slovem nevyjádřil. Městský úřad tak neučinil ani přesto, že si v souladu s požadavky zákona k posouzení vhodnosti této objízdné trasy obstaral závazné stanovisko Policie ČR. Druhým nezbytným předpokladem pro zrušení železničního přejezdu je skutečnost,

že objízdna trasa nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení. Městský úřad se v napadené rozhodnutí nevypořádal ani s touto zákonnou podmínkou, i když spisový materiál obsahuje souhlasné závazné stanovisko Drážního úřadu, k posouzení stupně zabezpečení přejezdu na objízdné trase. Absencí jakýchkoli úvah vztahujících se k naplnění jmenovaných zákonných předpokladů zatížil městský úřad své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Ve výroku rozhodnutí navíc uvedl zákonné ustanovení, dle kterého se železniční přejezdy rušily před zmíněnou novelou.

Protože odvolatel zastává názor, že shora uvedené základní podmínky vymezené ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích byly kumulativně naplněny, obě stanoviska dotčených správních úřadů byla kladná, byl podle jeho mínění městský úřad povinen rozhodnout tak, že se dané železniční přejezdy bez dalšího zruší. Krajský úřad nesdílí názor odvolatele, že po formálním naplnění jmenovaných zákonných předpokladů má správní orgán automaticky povinnost vyhovět žádosti o zrušení, tudíž že nemá žádnou možnost volné úvahy, jak s touto naložit. Krajský úřad se důvodně domnívá, že takováto mechanická aplikace ustanovení bez dalšího by byla v rozporu se smyslem a účelem tohoto ustanovení. Takový výklad by podle něj znemožňoval jakékoliv posouzení konkrétní situace a specifik. S poukazem na následující závěry jmenovaných krajských soudů je krajský úřad toho názoru, že základní předpoklady uvedené v ust. § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je nutné považovat za tzv. „minima nezbytného“, jejichž naplnění samo o sobě nepředpokládá vyhovění žádosti o zrušení železničního přejezdu, neboť rozhodnutí o zrušení či nezrušení přejezdu musí vždy vycházet z kompletní úvahy silničního správního úřadu s vyhodnocením veškerých relevantních skutečností, včetně posouzení proporcionality (přiměřenosti) takového zásahu.

Krajský soud v Brně ve svém rozhodnutí č. j. 30 A 18/2019-85 ze dne 18. 2. 2021 (dostupný na www.nssoud.cz), uvedl: *„Při rozhodování o zrušení železničního přejezdu podle § 37 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31. 12. 2020, silniční správní úřad zohlední, zda zrušením přejezdu nedojde k nepřiměřenému zásahu do práv vlastníků přilehlých nemovitostí, jakož i k míře prodloužení přístupových cest k těmto nemovitostem.“* V odůvodnění svého rozhodnutí jmenovaný krajský soud uvedl, že i když zákon o pozemních komunikacích účinný do 31. 12. 2020 nestanovil žádné konkrétní podmínky pro vydání rozhodnutí o zrušení přejezdu, byly **správní orgány povinny dbát ochrany práv účastníků řízení, resp. osob potenciálně dotčených rozhodnutím o zrušení přejezdu**. Doplnil, že bylo povinností správních orgánů vážit, zda případným zrušením přejezdu nedojde k nepřiměřenému zásahu do vlastnického práva jiných osob či ke znemožnění obslužnosti některých pozemků. Následně pokračoval slovy, že správní orgány tak musely zkoumat, zda zrušením přejezdu nebudou některé nemovitosti neúměrně zatíženy, či zda nebude přímo znemožněno jejich obhospodařování.

Se zmíněnými závěry Krajského soudu v Brně se ztotožnil i Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozhodnutí č. j. 30 A 71/2022-51 ze dne 24. 2. 2023 (dostupný na www.nssoud.cz), který se vyjadřoval k otázce rušení železničních přejezdů a přechodů již dle nové právní úpravy zakotvené v ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích. Posledně uvedený krajský soud připomněl, že do nové právní úpravy se již promítl požadavek na zkoumání vhodnosti alternativní trasy stran její délky plynoucí z výše uváděného rozsudku krajského soudu, zároveň byl vtělen další požadavek a totiž povinnost zkoumat, zda alternativní trasa nevede přes přejezd s nižším stupněm zabezpečení. Krajský soud je však i nadále přesvědčen, že silniční správní úřady jsou povinny zkoumat rovněž vhodnost alternativní trasy jako takové, tedy vhodnost v intencích toho, co plyne z výše uváděného rozsudku Krajského soudu v Brně. Doplnil, že správní orgány jsou u alternativních tras, které splňují požadavky na délku a zabezpečení dle

písmen a) a b) ust. § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (a kde byla zároveň ke zrušení přejezdu či přechodu dána souhlasná závazná stanoviska ve smyslu ust. § 37a odst. 3 zákona o pozemních komunikacích) zkoumat, zda zrušením přejezdu nebudou některé nemovitosti neúměrně zatíženy, či zda nebude přímo znemožněno jejich obhospodařování. Zopakoval, že jejich povinností je zkoumat míru přiměřenosti zásahu do práv uživatelů, který vznikne v důsledku zrušení přejezdu či přechodu - se zohledněním té které konkrétní lokality, její dopravní obslužnosti, to vše při zohlednění terénu a místních specifik a rovněž optikou rozsahu v úvahu připadající skupiny osob, které se takový zásah může dotknout.

Jazykovým výkladem zkoumaného ustanovení § 37a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích dospěl Krajský soud v Hradci Králové k závěru o tom, že pro zrušení přejezdu či přechodu musí existovat alternativní trasa o určité délce a určitém stupni zabezpečení a zároveň musí být tato trasa pro předem vymezený okruh potenciálních adresátů vhodná. **Ona vhodnost je totiž dle názoru krajského soudu de facto třetí podmínkou, která má být silničním správním úřadem v daném typu správního řízení zkoumána.** Krajský soud současně uvádí, že ona vhodnost vybízí silniční správní úřad k tomu, aby hodnotil optikou místních poměrů věc podrobněji a mohl reagovat na vybraná místní specifika.

Krajský úřad se důvodně domnívá, že informaci o místních poměrech dotčeného území může městský úřad získat právě od vlastníků přilehlých nemovitostí. Proto je toho názoru, že městský úřad postupoval správně, když do řízení přizval i účastníky podle ust. § 27 odst. 2 správního řádu, tj. osoby, které mohou být rozhodnutím ve věci přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech. Neztotožňuje se tak s názorem odvolatele, že se shora jmenovanými hospodařícími zemědělci jednal městský úřad neoprávněně. Z dikce zmíněného ustanovení správního řádu vyplývá, že pro to, aby se dotčená osoba stala vedlejším účastníkem správního řízení, však nestačí jakákoliv intenzita dotčení jejích práv nebo povinností, ale musí se jednat o dotčení přímé. Pro založení účastnictví podle odstavce 2 uvedeného ustanovení je relevantní možnost dotčení na jakýchkoliv právech nebo povinnostech osob, tedy i na právech nebo povinnostech soukromoprávních (Nejvyšší správní soud č. j. 1 Ads 462/2018-35 ze dne 18. 4. 2019).

Nejvyšší správní soud současně v rozhodnutí č. j. 6 A 31/2001-91 ze dne 28. 4. 2004 ještě ve vztahu k ust. § 14 předchozího správního řádu uvedl: „*k tomu, aby měl určitý subjekt postavení účastníka řízení, postačí pouhý hmotněprávní předpoklad existence jeho práv, právem chráněných zájmů nebo povinností nebo dokonce tvrzení o možném dotčení na svých právech, právech chráněných zájmem nebo povinnostech. Kdo je účastníkem řízení, vymezuje sice správní řád, ale odpověď na to, koho svou definicí správní řád za účastníka řízení povolává, dávají předpisy hmotného práva. Znakem účastníka řízení je hmotněprávní poměr k věci, to však neznamená, že správní orgán přiznává postavení účastníka řízení jen tomu, o němž se při zahájení přesvědčil, že účastníkem řízení je. Správní orgán je předně povinen zkoumat a upřesňovat okruh účastníků řízení v průběhu celého řízení. Vyjde-li v průběhu řízení najevo, že někdo, kdo byl považován za účastníka řízení, účastníkem není, vydá o tom správní orgán rozhodnutí.*“ Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu tak platí: „...odpovědnost za řádné zjištění skutečností svědčících pro správné (zákonné) vymezení účastníků správního řízení nese správní orgán, který dané řízení vede. Tento správní orgán odpovídá za to, že jako s účastníky správního řízení bude jednáno se všemi osobami, s nimiž tak jednáno být mělo, neboť jim právo účastníka řízení ze zákona svědčilo (materiální a objektivní pojetí účastnictví). Správné určení okruhu účastníků řízení totiž představuje jednu z esenciálních náležitostí pro řádný - zákonný - průběh správního řízení a následně i zákonnost správního rozhodnutí“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

č. j. 5 As 17/2013-25 ze dne 24. 10. 2013). Účastníci řízení by však dotčení na svých právech, právem chráněných zájmech či povinnostech měli prokázat, např. uvedením listů vlastnictví prokazujících vlastnický vztah k obdělávaným pozemkům. Na podporu svých tvrzení pak navrhnout relevantní důkazy, tak jak vymezuje ust. § 52 správního řádu. Břemeno tvrzení je tudíž stíháno břemenem důkazním. Ten, kdo tvrdí anebo je nucen tvrdit nějakou skutečnost, je též vázán povinností tuto svoji tvrzenou skutečnost dostatečně věrohodně a bez důvodných pochybností prokázat.

I když z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že je na úvaze správního orgánu, které důkazy budou za účelem zjištění skutečného stavu věci provedeny, zastává krajský úřad názor, že k dostatečně přesnému zjištění situace na místě samém, resp. k prokázání tvrzení účastníků řízení o značném ztížení přístupu zemědělské techniky k obdělávaným pozemkům a nevhodnosti navržených objízdných tras, by bylo vhodné provést ústní projednání spojené s ohledáním dotčených pozemků. Poznatky zjištěné při tomto projednání by městský úřad jistě využil při zkoumání přiměřenosti zásahu do práv uživatelů veřejně přístupných pozemních komunikací vedoucích přes vybrané železniční přejezdy, což bude jeho úkolem v pokračujícím řízení. Dle jeho výsledků by měl městský úřad zvážit, zda je opravdu nutné ponechat oba vybrané železniční přejezdy. Nelze vyloučit, že k uspokojení komunikační potřeby hospodařících subjektů by stačilo ponechat jen jeden z nich. Městský úřad na podporu svých argumentů, proč ponechat oba uvedené železniční přejezdy mj. uvádí: *„V blízkosti se nachází vepřín a právě cesta od polního hnojiště přes železniční přejezd je hojně využívána, nedochází tak k vjíždění vozidel s chlévskou mrvou a močůvkou na silnici v intravilánu obce Cholína, což by nastalo právě zrušením přejezdů.“* Je evidentní, že se v dané věci jedná o podstatná fakta, tyto informace však nemají oporu ve spise. Není zřejmé, jestli se jedná o skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti či zda je zjistil na „neformálním místním šetření“.

Krajský úřad nemá sporu o tom, že městský úřad pochybil, když žádosti odvolatele neprojednal se všemi esenciálními účastníky řízení, jak mu ukládá odstavec druhý ust. § 37a zákona o pozemních komunikacích. Městský úřad o zahájení řízení opomenul vyrozumět jednoho z vlastníků dotčených veřejně přístupných účelových komunikací, tj. Českou republiku, Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, Žižkov, 130 00 Praha. Náhledem do katastrální mapy krajský úřad zjistil, že účelové komunikace, které se kříží s uvedenými železničními přejezdy totiž leží nejen na pozemcích obce Cholína, ale patří rovněž shora jmenovanému subjektu. Protože Státní pozemkový úřad spravuje mj. pozemek parc. č. 637/1, parc. č. 200/2 a parc. č. 641/1 vše v k. ú. Cholína, měl v řízení od počátku vystupovat jako hlavní účastník řízení se všemi procesními právy, která mu ze zákona náleží.

V souvislosti s vymezením účastníků řízení má krajský úřad dále pochybnosti o postavení obce Cholína, neboť z jednotlivých písemností vzešlých z řízení není zcela zřejmé, zda obec Cholína v průběhu řízení hájí zájmy jak vlastníka veřejně přístupných účelových komunikací, tak i veřejnoprávní korporace, na jejímž území se nacházejí vybrané přejezdy. Znění rozdělovníku meritorního rozhodnutí ze dne 29. 4. 2024, ve kterém je u obce Cholína uveden dovětek *„vlastník dotčených pozemních komunikací ve věci železničního přejezdu ev. č. P6677 a ev. č. P6678“*, by spíše vypovídalo o skutečnosti, že s obcí Cholína je jednáno výhradně jako s vlastníkem dotčených dopravních spojnic.

Při novém projednání věci si proto městský úřad vyjasní otázku okruhu účastníků řízení o zrušení železničních přejezdů a v odůvodnění svého rozhodnutí uvede úvahu o tom, koho vzal za účastníka řízení a proč.

Jak již krajský úřad podotkl výše, městský úřad se dopustil i procesních nedostatků v doručování. Podle ust. § 25 odst. 1 správního řádu doručení veřejnou vyhláškou použije

správní orgán v případě, kdy mu účastníci řízení nebo jejich pobyt nejsou známy nebo pokud tak stanoví zvláštní právní předpis. Podle § 25 odst. 2 správního řádu, *doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzít písemnost, vyvěsí na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje; na písemnosti se vyznačí den vyvěšení. Písemnost nebo oznámení se zveřejní též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost podle věty druhé.*

Protože městský úřad v okamžiku vyhotovení oznámení o zahájení předmětného řízení neznal totožnost vedlejších účastníků řízení, zvolil formu doručování veřejnou vyhláškou. Z obsahu spisu však nevyplývá, proč tuto nedodržel po celou dobu řízení. Správné doručování je přitom významnou podmínkou pro výkon procesních práv účastníků řízení a pro zákonnost rozhodování. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je možné vyvodit, že v případě zvolení jedné (správné) formy komunikace (zde tedy pomocí veřejných vyhlášek), má být takový způsob dodržován po celé řízení, a to i pro řízení odvolací (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 55/2013-55 ze dne 13. 3. 2014).

Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům a pochybením městského úřadu je nutné konstatovat, že odvoláním napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se správním řádem, a to zejména v rozporu s ust. § 3 správního řádu, jelikož nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu správního orgánu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Je současně nutné jej považovat za vydané v rozporu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť městský úřad nedostatečně odůvodnil své závěry ohledně (ne)naplnění zákonných předpokladů zrušení navrhovaných železničních přejezdů, jak je uvedeno výše. Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu stanovuje správnímu orgánu povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí a vyjádřit právní názor k předmětné otázce jednoznačným a srozumitelným způsobem. Podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Těmto požadavkům ovšem městský úřad v odvoláním napadeném rozhodnutí nedostál. Krajský úřad proto přistoupil k postupu dle ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu a odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil městskému úřadu k novému projednání.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodl krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 správního řádu nelze dále odvolat.

Mgr. František Pěruška
pověřen plněním úkolů vedoucího
odboru dopravy a silničního hospodářství

Toto rozhodnutí musí být vyvěšeno po dobu nejméně 15 dnů na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje a Městského úřadu Litovel, v rámci výkonu dobré správy také na úřední desce Obecního úřadu Cholina. Rozhodnutí se zveřejní též způsobem umožňující dálkový přístup. Patnáctý den vyvěšení je dnem doručení tohoto rozhodnutí, přičemž pro běh lhůty je rozhodující den vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Vyvěšeno dne

Sejmuto dne

Razítko a podpis subjektu, který potvrzuje vyvěšení a sejmutí rozhodnutí:

Obdrží:

1. Krajský úřad Olomouckého kraje, zde - úřední deska *(se žádostí o bezodkladné vyvěšení tohoto rozhodnutí na úřední desce po dobu 15 dnů, včetně zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, a poté navrácení zpět krajskému úřadu vyznačenými údaji o jejím vyvěšení a sejmutí)*
2. Městský úřad Litovel - úřední deska *(se žádostí o bezodkladné vyvěšení tohoto rozhodnutí na úřední desce po dobu 15 dnů, včetně zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, a poté navrácení zpět krajskému úřadu s vyznačenými údaji o jejím vyvěšení a sejmutí)* – pro informovanost, avšak bez právních účinků pro doručení
3. Obecní úřad Cholina - úřední deska *(se žádostí o bezodkladné vyvěšení tohoto rozhodnutí na úřední desce po dobu 15 dnů, včetně zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup, a poté navrácení zpět krajskému úřadu s vyznačenými údaji o jejím vyvěšení a sejmutí)* – pro informovanost, avšak bez právních účinků pro doručení

Účastníci řízení dle ust. § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu:

4. Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážďená 1003/7, 110 00 Praha 1, Oblastní ředitelství Ostrava, Muglinovská 1038/5, 702 00 Ostrava
5. Obec Cholina, IČO 00299006, Cholina 52, 783 22 Cholina
6. Česká republika, Státní pozemkový úřad, IČO 01312774, Husinecká 1024/11a, Žižkov, 130 00 Praha

Účastníci řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu:

7. Zemědělské družstvo Senice na Hané, IČO 00147648, se sídlem Vodní 214, 783 45 Senice na Hané
8. Zemědělské družstvo Unčovice, IČO 00147630, se sídlem Unčovice 53, 784 01 Litovel
9. [REDACTED]

Dotčený orgán:

10. Drážní úřad, Wilsonova 300/8, Praha 2 -Vinohrady, 110 00 Praha 1
11. Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Územní odbor Olomouc, dopravní inspektorát, tř. Kosmonautů 10, 771 36 Olomouc

Na vědomí:

12. Městský úřad Litovel, Odbor dopravy, nám. Přemysla Otakara 777/2, 784 01 Litovel
13. spis KÚOK-ODSH